

BỘ ĐỀ ĐỌC – HIỂU TRONG CHƯƠNG TRÌNH NGỮ VĂN 9

MỤC LỤC

STT	VĂN BẢN	Số đề	Trang
Chủ đề: Văn bản nhật dụng			
1.	Phong cách Hồ Chí Minh	5	3
2.	Đấu tranh cho một thế giới hòa bình	4	11
3.	Tuyên bố thế giới về sự sống còn, quyền được bảo vệ và phát triển của trẻ em	3	17
Chủ đề: Truyện Hiện đại			
4.	Lặng lẽ Sa Pa	12	23
5.	Làng	11	46
6.	Chiếc lược ngà	6	68
7.	Những ngôi sao xa xôi	13	80
8.	Bến quê	3	103
Chủ đề: Thơ hiện đại			
9.	Đồng chí	4	109
10.	Bài thơ về tiểu đội xe không kính	5	119
11.	Đoàn thuyền đánh cá	8	131
12.	Bếp lửa	7	150
13.	Ánh trăng	7	164
14.	Viếng lăng Bác	5	175
15.	Mùa xuân nho nhỏ	5	185
16.	Nói với con	12	197

17.	Sang thu	8	214
18.	Con cò	1	230
Chủ đề: Truyện thơ Trung đại			
19.	Chuyện người con gái Nam Xương	11	232
20.	Hoàng Lê nhất thống chí	6	246
21.	Truyện Kiều	8	255
Chủ đề: Văn bản nghị luận			
22.	Bàn về đọc sách	4	268
23.	Chuẩn bị hành trang vào thế kỉ mới	5	274
24.	Tiếng nói của văn nghệ	3	279
Chủ đề: Văn học nước ngoài			
25.	Mây và sóng	2	283

BỘ ĐỀ ĐỌC - HIỂU TRONG CHƯƠNG TRÌNH NGỮ VĂN 9

CHỦ ĐỀ: VĂN BẢN NHẬT DỤNG

PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH – LÊ ANH TRÀ

PHIẾU SỐ 1:

Phần I (4,0 điểm)

Trong bài *Phong cách Hồ Chí Minh*, sau khi nhắc lại việc Chủ tịch Hồ Chí Minh đã tiếp xúc với văn hóa nhiều nước, nhiều vùng trên thế giới, tác giả Lê Anh Trà viết: ... “Nhưng điều kỳ lạ là tất cả những ảnh hưởng quốc tế đó đã nhào nặn với cái gốc văn hóa dân tộc không gì lay chuyển được ở Người, để trở thành một nhân cách rất Việt Nam, một lối sống rất bình dị, rất Việt Nam, rất phương Đông, nhưng cũng đồng thời rất mới, rất hiện đại”...

(Trích *Ngữ văn 9*, tập một, NXB Giáo dục Việt Nam, 2015)

1. Ở phần trích trên, tác giả đã cho thấy vẻ đẹp của phong cách Hồ Chí Minh được kết hợp hài hòa bởi những yếu tố nào? Em hiểu được điều gì về tình cảm của tác giả dành cho Người?
2. Xác định hai danh từ được sử dụng như tính từ trong phần trích dẫn và cho biết hiệu quả nghệ thuật của cách dùng từ ấy.
3. Em hãy trình bày suy nghĩ (khoảng 2/3 trang giấy thi) về trách nhiệm của thế hệ trẻ đối với việc giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc trong thời kỳ hội nhập và phát triển.

GỢI Ý:

1	<p>Ở phần trích trên, tác giả đã cho thấy vẻ đẹp của phong cách Hồ Chí Minh được kết hợp hài hòa bởi những yếu tố nào? Em hiểu được điều gì về tình cảm của tác giả dành cho Người?</p> <p>Vẻ đẹp phong cách Hồ Chí Minh được kết hợp hài hòa giữa những ảnh hưởng văn hóa Quốc tế và gốc văn hóa dân tộc.</p> <p>- Qua đó tác giả Lê Anh Trà thể hiện tình cảm kính trọng, ca ngợi Bác Hồ, tự hào về Người như một đại diện của một con người ưu tú Việt Nam.</p>
2	<p>Xác định hai danh từ được sử dụng như tính từ trong phần trích dẫn và cho biết hiệu quả nghệ thuật của cách dùng từ ấy.</p> <p>Hai danh từ được sử dụng như tính từ: Việt Nam, Phương Đông. Cách dùng từ ấy có hiệu quả nghệ thuật cao</p>

	Tác giả nhấn mạnh bản sắc văn hóa dân tộc Việt Nam, bản sắc Phương Đông trong con người Bác.
3	Em hãy trình bày suy nghĩ (khoảng 2/3 trang giấy thi) về trách nhiệm của thế hệ trẻ đối với việc giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc trong thời kỳ hội nhập và phát triển.
	<p>Trách nhiệm thế hệ trẻ đối với việc giữ gìn văn hóa dân tộc trong thời kỳ hội nhập:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Giải thích: thời kỳ hội nhập: các nền kinh tế thế giới mở cửa, hội nhập dẫn đến sự giao lưu, ảnh hưởng văn hóa giữa các nước. - Trách nhiệm thế hệ trẻ: <ul style="list-style-type: none"> + Giữ gìn và phát huy những bản sắc văn hóa tốt đẹp của dân tộc; + Nêu cao tinh thần tự tôn dân tộc, niềm tự hào về những truyền thống văn hóa tốt đẹp: truyền thống yêu nước; Uống nước nhớ nguồn; văn hóa lễ hội truyền thống; phong tục tập quán; di sản, di tích lịch sử,... + Tiếp tục những ảnh hưởng tích cực từ văn hóa nước ngoài đồng thời gạt bỏ những ảnh hưởng tiêu cực từ văn hóa ngoại lai. - Đánh giá: đây là PHIẾU SỐ quan trọng đòi hỏi ý thức và nhận thức của thế hệ trẻ cùng đồng lòng, chung tay góp sức.

PHIẾU SỐ 2:

Đọc đoạn trích sau và trả lời các câu hỏi từ câu 1 đến câu 4:

“Trong cuộc đời đầy truân chuyên của mình, chủ tịch Hồ Chí Minh đã tiếp xúc với văn hóa nhiều nước, nhiều vùng trên thế giới, cả phương Đông và phương Tây. Trên những con tàu vượt trùng dương, Người đã ghé lại nhiều hải cảng, đã thăm các nước châu Phi, châu Á, châu Mỹ. Người đã từng sống dài ngày ở Pháp, ở Anh. Người nói và viết thạo nhiều thứ tiếng ngoại quốc: Pháp, Anh, Hoa, Nga... và Người đã làm nhiều nghề. Có thể nói ít có vị lãnh tụ nào lại am hiểu nhiều về các dân tộc và nhân dân thế giới, văn hóa thế giới sâu sắc như Chủ tịch Hồ Chí Minh. Đến đâu Người cũng học hỏi, tìm hiểu văn hóa, nghệ thuật đến một mức khá uyên thâm. Người cũng chịu ảnh hưởng của tất cả các nền văn hóa, đã tiếp thu mọi cái đẹp và cái hay đồng thời với việc phê phán những tiêu cực của chủ nghĩa tư bản. Nhưng điều kì lạ là tất cả những ảnh hưởng quốc tế đó đã nhào nặn với cái gốc văn hóa dân tộc không gì lay chuyển được ở Người, để trở thành một nhân cách rất Việt Nam, một lối sống

rất bình dị, rất Việt Nam, rất phương Đông, nhưng cũng đồng thời rất mới, rất hiện đại.”

Câu 1: Phương thức biểu đạt chính của đoạn văn trên là gì?

Câu 2: Qua đoạn trích tác giả đã cho thấy vẻ đẹp của phong cách Hồ Chí Minh được kết hợp hài hòa bởi các yếu tố nào?

Câu 3: Kể tên các tác phẩm do Hồ Chí Minh viết được đưa vào chương trình SGK Ngữ văn THCS?

Kể tên các tác phẩm – Tác giả viết về Bác mà em đã học trong chương trình Ngữ văn THCS.

Câu 4: Từ đoạn trích, em rút ra được bài học gì cho bản thân về cách học tập, tiếp thu văn hóa nhân loại?

GỢI Ý:

1	<p>Phương thức biểu đạt chính của đoạn văn trên là gì?</p> <p>Phương thức biểu đạt chính của đoạn văn: nghị luận</p>
2	<p>Qua đoạn trích tác giả đã cho thấy vẻ đẹp của phong cách Hồ Chí Minh được kết hợp hài hòa bởi các yếu tố nào?</p> <p>Vẻ đẹp phong cách Hồ Chí Minh được kết hợp hài hòa giữa những ảnh hưởng văn hóa quốc tế với cái gốc văn hóa dân tộc; giữa sự bình dị rất Việt Nam, rất phương Đông với cái hiện đại và mới mẻ.</p>
3	<p>Kể tên các tác phẩm do Hồ Chí Minh viết được đưa vào chương trình SGK Ngữ văn THCS?</p> <p>Kể tên các tác phẩm – Tác giả viết về Bác mà em đã học trong chương trình Ngữ văn THCS.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tác phẩm do Hồ Chí Minh viết: + Cảnh khuya – Rằm tháng giêng + Ngắm trăng – Tức cảnh Pác Bó – Đi đường + Những trò lố hay là Va-ren và Phan Bội Châu (bút danh Nguyễn Ái Quốc) + Tinh thần yêu nước của nhân dân ta + Thuế máu - Tác phẩm – tác giả viết về Hồ Chí Minh + Đức tính giản dị của Bác Hồ - Phạm Văn Đồng + Đêm nay Bác không ngủ - Minh Huệ + Phong cách Hồ Chí Minh – Lê Anh Trà + Viếng lăng Bác - Viễn Phương